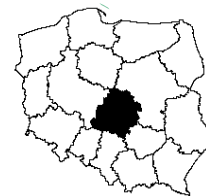

URZĄD STATYSTYCZNY W ŁODZI
ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź

Kontakt: e-mail: sekretariatUSLDZ@stat.gov.pl
tel. 42 683 91 00
faks 42 684 48 46

Internet: <http://lodz.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W SIERPNIU 2016 R.

Nr 9/2016

opublikowany 28.09.2016

***

- ⇒ Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w końcu sierpnia było o 2,1% wyższe niż w sierpniu 2015 r., a w okresie styczeń-sierpień br. odnotowano wzrost o 1,2%. Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 9,0% tj. o 0,1 p. proc. niższym niż przed miesiącem i o 1,6 p. proc. niższym w porównaniu z sierpniem 2015 r.
- ⇒ Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wyniósł 4,3%. W okresie ośmiu miesięcy br., w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r., wynagrodzenia wzrosły o 3,3%.
- ⇒ W sierpniu niższe niż przed rokiem (wśród artykułów żywnościowych) były m.in. ceny nabiału, warzyw, herbaty oraz kasz; wzrosły natomiast ceny cukru, cytryn, kawy oraz chleba. W przypadku artykułów nieżywnościowych niższe były ceny benzyny, oleju napędowego oraz niektórych usług transportowych, wzrosły natomiast ceny zaopatrzenia w zimną oraz ciepłą wodę z sieci wodociągowej, a także wywozu nieczystości w budynkach wielorodzinnych.
- ⇒ Na rynku rolnym w sierpniu br. niższe niż przed rokiem były przeciętne ceny skupu zbóż (pszenicy i żyta), żywca wołowego, ziemniaków oraz mleka. Wzrosły ceny żywca wieprzowego i drobiowego. Podobnie kształtowały się ceny na targowiskach, gdzie w skali roku odnotowano spadek cen zbóż, natomiast wzrost cen żywca wieprzowego oraz ziemniaków jadalnych.
- ⇒ Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w sierpniu 2016 r. była o 5,2% (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem, natomiast w okresie styczeń-sierpień br., w stosunku do analogicznego okresu 2015 r., odnotowano jej spadek o 2,0%. Wartość produkcji sprzedanej budownictwa była (w cenach bieżących) o 25,3% niższa niż przed rokiem i o 12,2% niższa w odniesieniu do pierwszych ośmiu miesięcy 2015 r. Produkcja budowlano-montażowa była niższa zarówno w stosunku do sierpnia 2015 r. - o 22,4% (w cenach bieżących), jak i w porównaniu z okresem styczeń-sierpień 2015 r. - o 10,0%.
- ⇒ Liczba mieszkań oddanych do użytkowania była o ponad połowę niższa niż w sierpniu 2015 roku. Od początku roku przekazano o 9,2% mieszkań mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.
- ⇒ Wartość sprzedaży detalicznej w sierpniu 2016 r. była wyższa (w cenach bieżących) zarówno w ujęciu rocznym – o 9,6%, jak i w stosunku do notowanej w poprzednim miesiącu – o 1,3%. Wartość sprzedaży hurtowej w jednostkach handlowych nieznacznie (o 0,1%) wzrosła w stosunku do sierpnia ubiegłego roku, natomiast w porównaniu z lipcem br. odnotowano jej spadek o 1,7%.

„Raport, **Koniunktura gospodarcza w województwie łódzkim w sierpniu 2016 r.**” ukazał się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Łodzi: <http://lodz.stat.gov.pl> w dziale „Opracowania sygnałne” w dniu 29 sierpnia 2016 r.

SPIS TREŚCI

Strona

RYNEK PRACY.....	4
WYNAGRODZENIA	8
CENY DETALICZNE	10
ROLNICTWO.....	12
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	15
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE.....	18
RYNEK WEWNĘTRZNY	20

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalnością w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,.
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
produkcja wyrobów farmaceutycznych	produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

np.:

Kreska (–)	–	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*)	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ)	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo łódzkie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Łodzi oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2016 r. wyniosło 328,0 tys. osób i było o 2,1% wyższe niż przed rokiem (w sierpniu 2015 r. kształtowało się na poziomie o 1,8% wyższym niż w tym samym miesiącu 2014 r.).

W ujęciu rocznym wzrost zatrudnienia odnotowano m.in. w sekcjach: działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 6,7%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 6,6%), zakwaterowanie i gastronomia (o 4,5%), administrowanie i działalność wspierająca (o 3,8%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 2,9%). Spadek zatrudnienia wystąpił m.in. w: informacji i komunikacji (o 7,4%), budownictwie (o 6,6%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 5,9%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

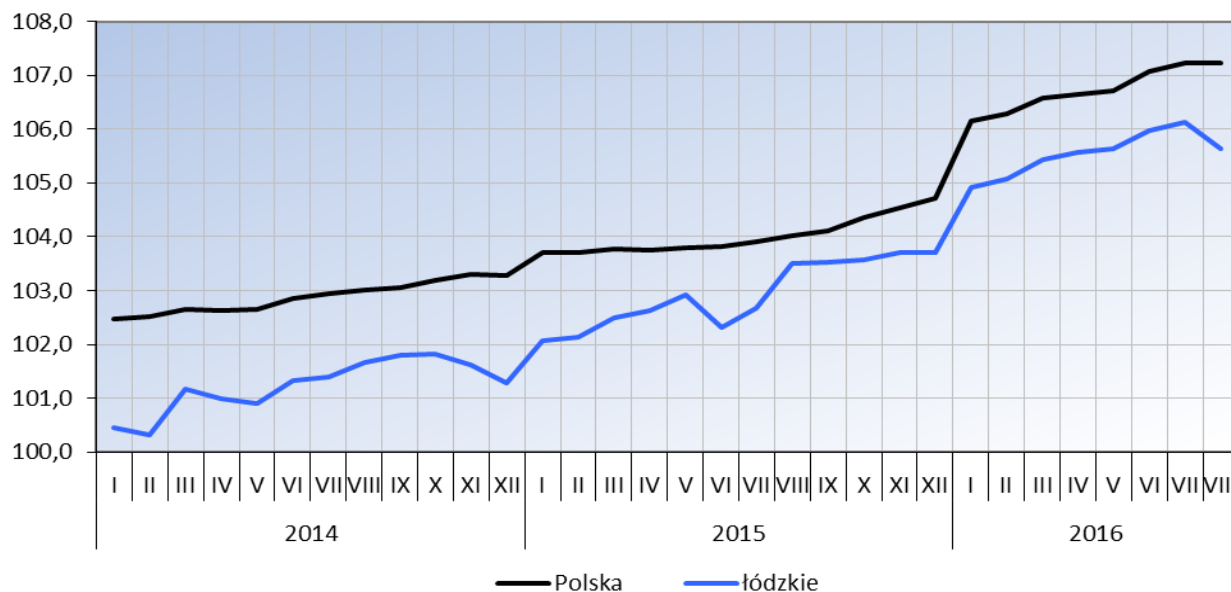
Wyszczególnienie	VIII 2016		I – VIII 2016	
	w tys.	VIII 2015 = 100	w tys.	I – VIII 2015 = 100
O g ó ł e m	328,0	102,1	326,1	101,2
w tym:				
Przemysł	170,4	102,0	170,0	100,2
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe.....	144,3	102,9	143,7	100,9
Budownictwo	17,6	93,4	17,8	94,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	60,3	106,6	59,4	105,7
Transport i gospodarka magazynowa	20,3	101,0	20,2	101,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4,6	104,5	4,6	86,3
Informacja i komunikacja.....	6,4	92,6	6,1	90,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,2	94,1	6,3	95,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	7,8	98,6	7,8	97,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	27,8	103,8	27,5	111,2

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W okresie styczeń-sierpień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 326,1 tys. osób, tj. o 1,2% wyższym niż w analogicznym okresie 2015 r. (wobec wzrostu o 2,8% w tym samym okresie ubiegłego roku). Największy wzrost liczby zatrudnionych zanotowano m.in. w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 11,2%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,7%), działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 4,9%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,3%). Spadek zatrudnienia dotyczył zakwaterowania i gastronomii (o 13,7%), informacji i komunikacji (o 9,9%), budownictwa (o 5,6%), obsługi rynku nieruchomości (o 4,6%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,5%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

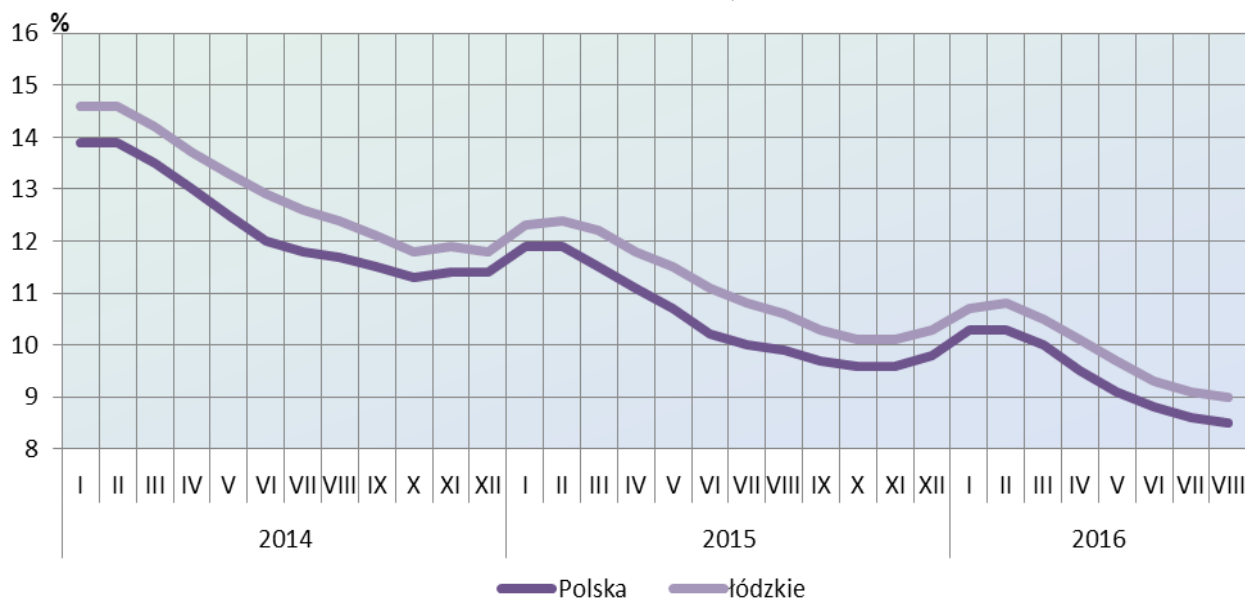
W końcu sierpnia 2016 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 94,9 tys. osób, tj. o 1,6% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 15,2% mniej w stosunku do sierpnia 2015 r. Kobiety stanowiły 51,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem odsetek ten wyniósł 50,4%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2015	2016	
		VII	VIII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	111,8	96,4	94,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	10,9	9,9	10,5
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	13,7	12,5	12,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	10,6	9,1	9,0

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

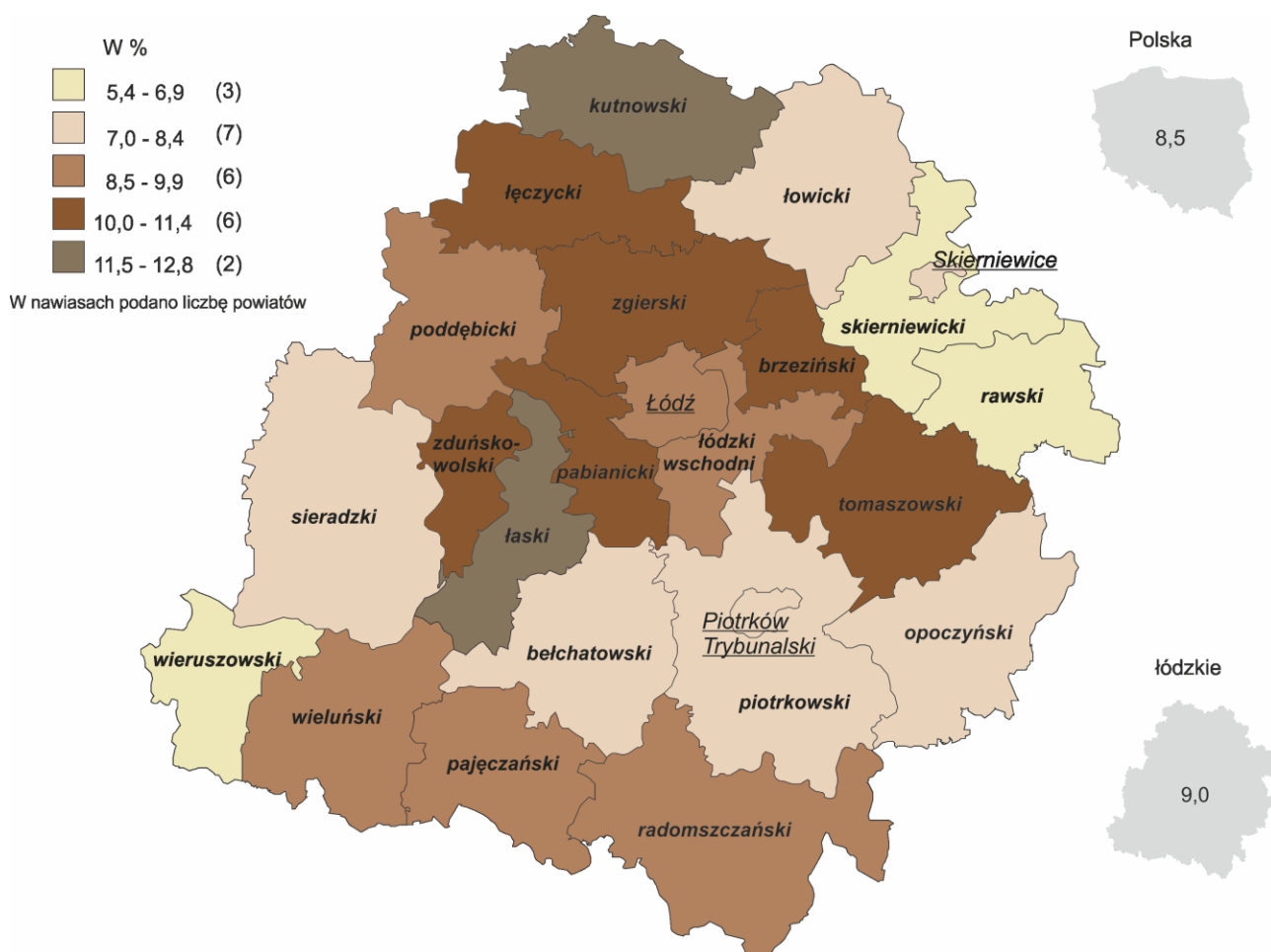
Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 9,0% i w stosunku do poprzedniego miesiąca zmalała o 0,1 p. proc., a w porównaniu z sierpniem 2015 r. - o 1,6 p. proc. Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia w końcu sierpnia 2016 r. należały: kutnowski (12,8%), łaski (11,7%), zgierski (11,2%) oraz łęczycki (11,0%), a o najniższej: skierniewicki (5,4%), rawski (5,9%), wieruszowski (6,1%) oraz bełchatowski (7,5%).

W porównaniu z sierpniem 2015 r. we wszystkich powiatach odnotowano spadek stopy bezrobocia, najgłębszy w powiatach: zduńskowolskim (o 2,3 p. proc.), sieradzkim (o 2,2 p. proc.), pabianickim (o 2,1 p. proc.), tomaszowskim (o 2,0 p. proc.) oraz bełchatowskim, radomszczańskim i poddębickim (po 1,9 p. proc.), a najniższy w powiatach: łowickim (o 0,7 p. proc.), wieluńskim (o 0,8 p. proc.), pajęczańskim, rawskim i łódzkim wschodnim (po 0,9 p. proc.) oraz skierniewickim (o 1,0 p. proc.).

Stopę bezrobocia niższą niż w województwie łódzkim w sierpniu 2016 r. odnotowano w siedmiu województwach: wielkopolskim (5,2%), śląskim (6,8%), małopolskim (6,9%), dolnośląskim i pomorskim (po 7,5%), mazowieckim (7,6%) oraz lubuskim (8,7%).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2016 R.

Stan w końcu sierpnia

W sierpniu 2016 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 10,5 tys. osób bezrobotnych, tj. o 5,8% więcej niż przed miesiącem, ale o 3,9% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny

w liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 81,5% i w stosunku do sierpnia 2015 r. zmniejszył się o 0,2 p. proc. W ujęciu rocznym zmniejszył się zarówno udział osób dotychczas niepracujących (o 2,5 p. proc. do poziomu 13,4%), jak i absolwentów (o 1,0 p. proc. do poziomu 9,2%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła w sierpniu br. 1,0%.

W sierpniu 2016 r. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 12,0 tys. osób, tj. o 3,8% mniej niż przed miesiącem i o 12,1% mniej niż przed rokiem. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 5,8 tys. osób (o 2,8% mniej niż przed rokiem). Udział tej grupy osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się o 4,7 p. proc. w ujęciu rocznym (do 48,4%). Spośród bezrobotnych wykreślonych z ewidencji, w porównaniu z sierpniem 2015 r., największy wzrost odsetka dotyczył osób, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, albo dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (po 0,7 p. proc. do odpowiednio 10,5% i 5,5%). Największy spadek udziału odnotowano natomiast wśród osób wyrejestrowanych z powodu rozpoczęcia stażu (o 2,8 p. proc. do 7,2%).

W końcu sierpnia 2016 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 82,3 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem ukształtował się (podobnie jak rok wcześniej) na poziomie 86,8%.

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (stan w końcu miesiąca):

Wyszczególnienie	VIII 2015	2016	
		VII	VIII
	w % ogólnej liczby bezrobotnych		
Do 30 roku życia.....	24,1	22,7	22,8
W tym do 25 roku życia.....	12,1	10,9	10,9
Długotrwale bezrobotni ^a	58,6	58,3	58,0
Powyżej 50 roku życia	30,7	31,5	31,3
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	13,4	14,7	14,8
Niepełnosprawni.....	8,2	8,0	8,0

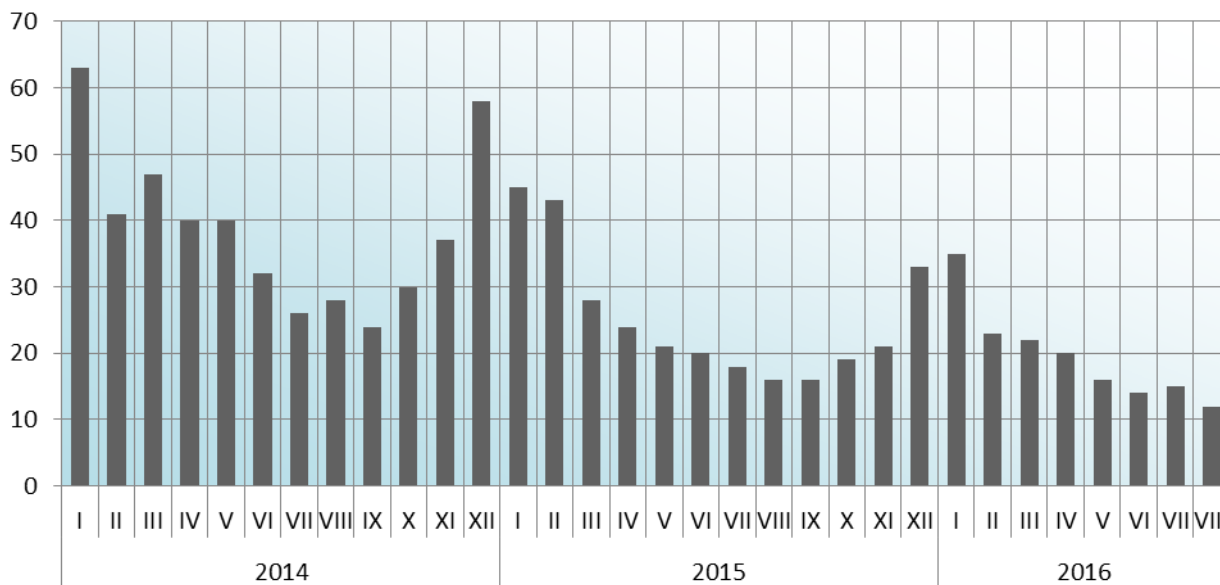
^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy**, w końcu sierpnia 2016 r., stanowili 86,0% ogółu bezrobotnych, tj. o 0,9 p. proc. mniej niż przed rokiem. Udział osób długotrwale bezrobotnych, stanowiących najbardziej liczną grupę wśród zarejestrowanych ogółem, zmniejszył się o 0,6 p. proc. w skali roku i wyniósł 58,0%. W tym samym czasie spadł również (o 1,3 p. proc., do 22,8%) udział bezrobotnych osób do 30 roku życia (w tym do 25 roku życia o 1,2 p. proc., do 10,9%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,2 p. proc. do 8,0%). Wzrósł natomiast odsetek osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 1,4 p. proc., do 14,8%), osób powyżej 50 roku życia (o 0,6 p. proc. do 31,3%) oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,5 p. proc., do 1,2%). Liczba bezrobotnych w większości wydzielonych kategorii w skali roku zmniejszyła się. Wśród osób do 30 roku życia - o 19,7% (w tym do 25 roku życia - o 23,1%), liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych była niższa o 16,7%, długotrwale bezrobotnych o 16,0%, osób powyżej 50 roku życia o 13,7%, a posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia o 5,7%. Wzrost (o 38,5%) dotyczył osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń

pomocy społecznej oraz (o 19,5%) osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

W sierpniu 2016 r. do urzędów pracy zgłoszono 10189 **ofert pracy**, tj. o 916 ofert więcej niż przed miesiącem i o 2149 ofert więcej niż w sierpniu 2015 r. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 12 bezrobotnych (przed miesiącem 15, a przed rokiem 16).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że w sierpniu br. 8 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 50 pracowników (rok wcześniej deklaracja taka dotyczyła 4 zakładów i 32 pracowników).

***

WYNAGRODZENIA

W sierpniu 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3829,25 zł i było o 4,3% wyższe niż przed rokiem (w sierpniu 2015 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2014 r., wynagrodzenia wzrosły o 3,5%).

Wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich sekcjach. Najwyższy, w porównaniu z sierpniem 2015 r., wystąpił w: informacji i komunikacji (o 15,4%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 13,6%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 13,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 12,1%), pozostałej działalności usługowej (o 10,0%), działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 6,2%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 5,9%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2016		I–VIII 2016	
	w zł	VIII 2015 = 100	w zł	I–VIII 2015 = 100
O g ó ł e m	3829,25	104,3	3797,76	103,3
w tym:				
Przemysł	4026,04	102,9	3977,36	102,2
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	3504,73	104,8	3504,09	103,7
Budownictwo	3604,28	102,6	3573,76	103,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3644,28	103,5	3757,36	104,0
Transport i gospodarka magazynowa	3650,70	113,3	3283,28	104,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2582,37	113,6	2520,56	110,9
Informacja i komunikacja.....	6394,01	115,4	6251,33	109,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3879,40	105,9	3897,93	104,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	4816,86	112,1	4778,95	107,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2665,49	105,4	2679,51	108,2

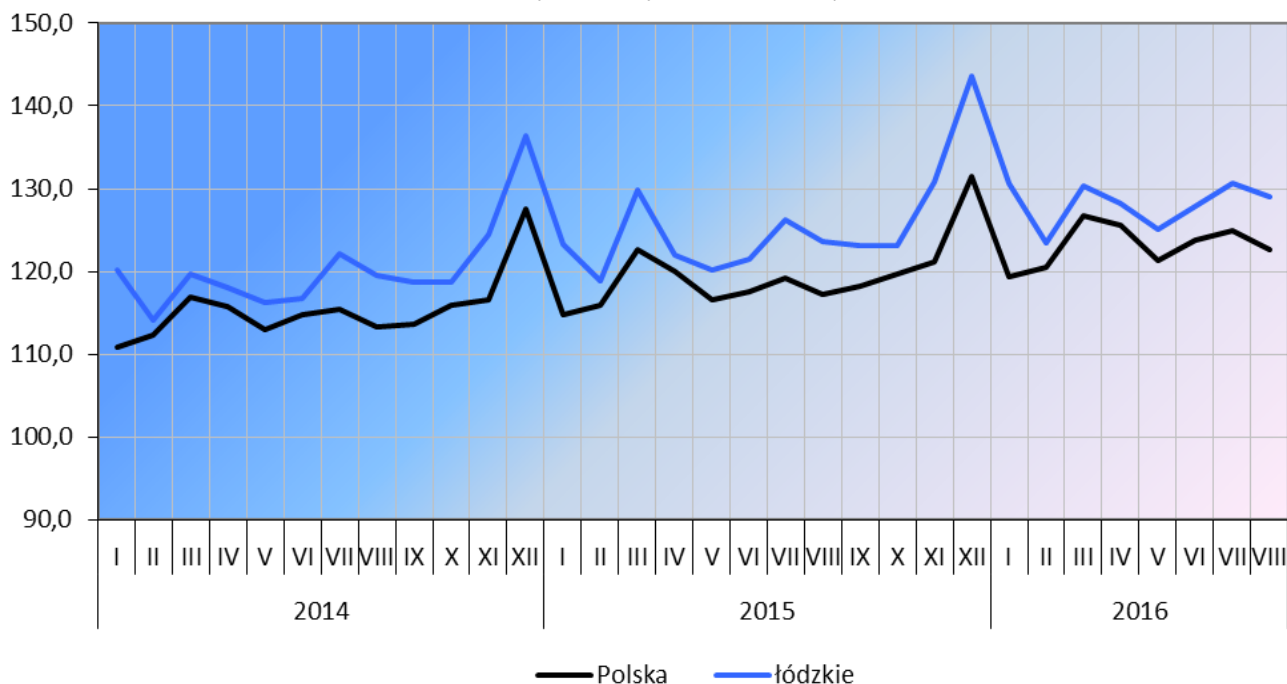
^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W okresie ośmiu miesięcy br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3797,76 zł, tj. o 3,3% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,3% w analogicznym okresie ubiegłego roku).

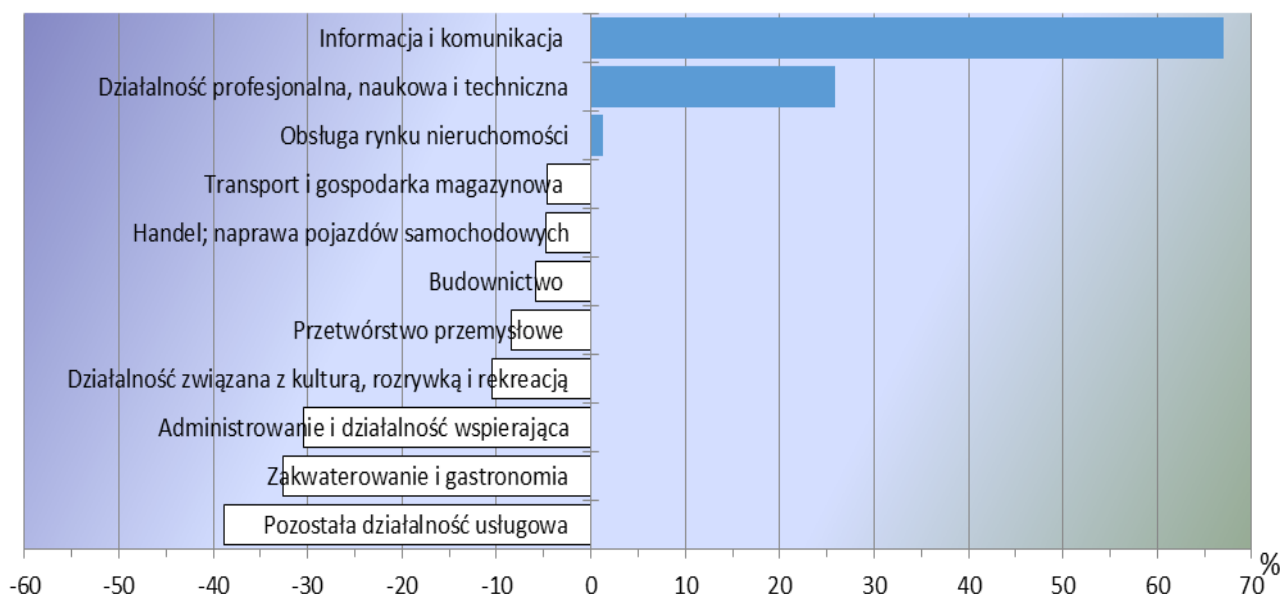
Najwyższy wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 10,9%), informacja i komunikacja (o 9,5%), administrowanie i działalność wspierająca (o 8,2%), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 7,8%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 7,6%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W SEKCJACH OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
W WOJEWÓDZTWIE W SIERPNIU 2016 R.**

W sierpniu br. wynagrodzenia wyższe niż przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim otrzymali zatrudnieni w: informacji i komunikacji (o 67,0%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 25,8%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 1,3%). Niższe niż przeciętne wynagrodzenie brutto odnotowano m.in. w: zakwaterowaniu i gastronomii (o 32,6%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 30,4%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 8,5%).

***

CENY DETALICZNE

Ceny objętych badaniem artykułów żywnościowych w sierpniu 2016 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku, wykazywały zróżnicowane tendencje.

Nadal obserwowano spadek cen wszystkich badanych reprezentantów w grupie „mleko, sery i jaja”. Cena jaj kurzych świeżych była niższa o 7,7%, śmietany (o zawartości 18% tłuszczu za 200 g) – o 7,4%, sera dojrzewającego (za 1 kg) – o 5,0%, mleka krowiego (o zawartości tłuszczu 2,0%-2,5% za 1 l) – o 4,7%, mleka krowiego (o zawartości tłuszczu 3,2-3,5% za 1 l) – o 4,0%, a sera twarogowego półtłustego – o 1,6%.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” zmalała cena mąki pszennej (za 1 kg) – o 6,0%, bułki pszennej (za 50 g) – o 5,1% oraz kaszy jęczmiennej (za 0,5 kg) – o 3,5%. Wzrosła natomiast cena chleba pszenno-żytniego (za 0,5 kg) – o 6,0%, a na poziomie sprzed roku utrzymała się cena ryżu (za 1 kg).

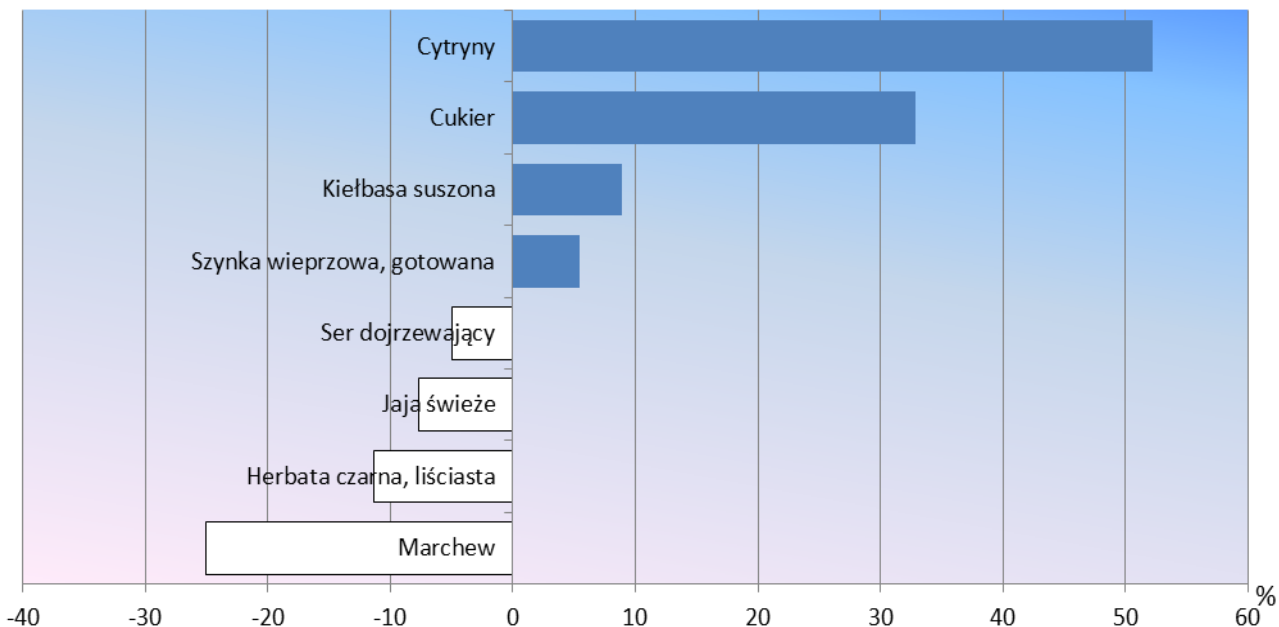
W porównaniu z rokiem poprzednim konsumenci płacili mniej również za kurczkę patroszone (za 1 kg) – o 3,3%, mięso wołowe z kością (rostbef; za 1 kg) – o 1,3% oraz za kielbasę wędzoną (za 1 kg) – o 0,9%. Więcej niż przed rokiem płacono natomiast za kielbasę suszoną (za 1 kg) – o 8,9%, szynkę wieprzową gotowaną – o 5,4%, filety z morszczuka mrożonego – o 4,7%, mięso wieprzowe z kością (schab środkowy; za 1 kg) – o 4,6% oraz mięso wołowe bez kości (z udźca; za 1 kg) – o 3,8%.

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” niższa niż przed rokiem była cena oleju rzepakowego produkcji krajowej – o 1,4% oraz margaryny (za 400 g) – o 1,2%. Wzrosła natomiast cena masła świeżego (o zawartości tłuszczu ok. 82,5% za 200 g) – o 4,2%

Spadek cen większości badanych reprezentantów odnotowano w grupie „owoce i warzywa”. Cena marchwi była niższa o 25,0%, jabłek – o 19,6%, ziemniaków – o 3,0%, cebuli – o 1,7%, a pomarańczy – o 0,2%. Znaczący wzrost cen dotyczył cytryn – o 52,2%.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W SIERPNIU 2016 R.

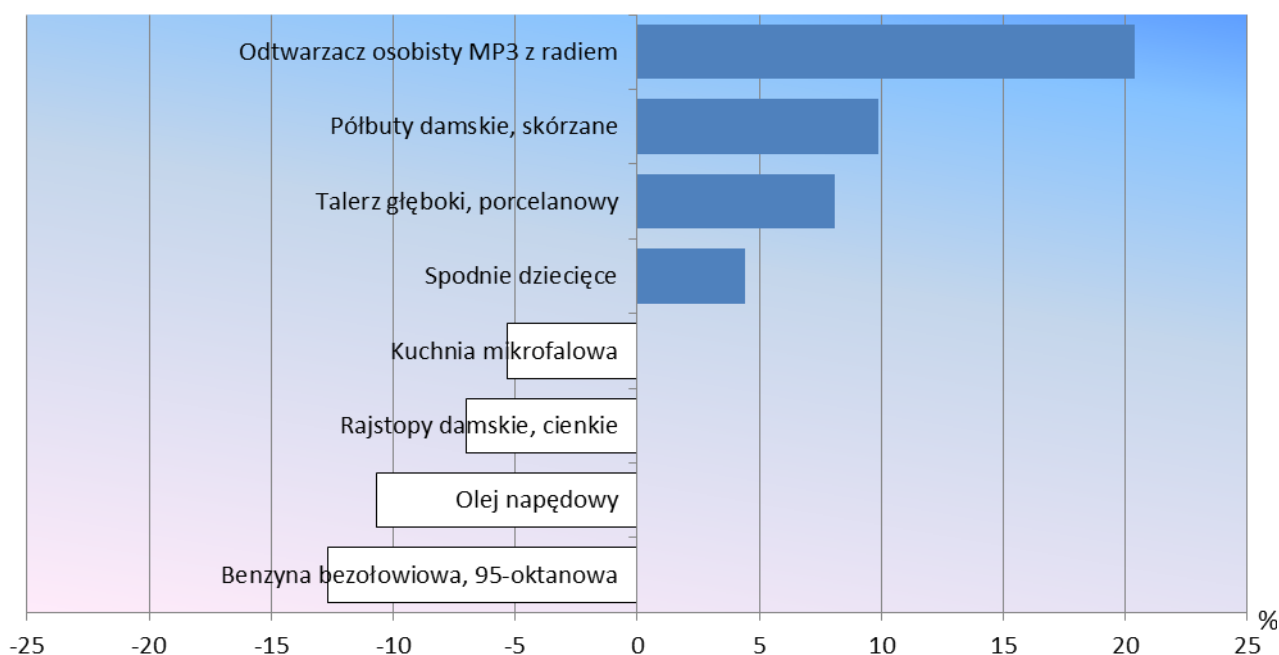
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Z pozostałych towarów żywnościowych objętych badaniem konsumenci płacili, w ujęciu rocznym, więcej m.in. za: cukier biały kryształ (za 1 kg) – o 32,9%, kawę czarną mieloną (za 250 g) – o 4,2%, czekoladę mleczną (za 100 g) – o 2,6% oraz za sok jabłkowy (za karton 1 l) – o 1,0%. Mniej płacono za herbatę czarną, liściastą (za 100 g) – o 11,3%.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH W SIERPNIU 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Wśród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych związanych z użytkowaniem mieszkania więcej, w ujęciu rocznym, płacono za zaopatrzenie w zimną i ciepłą wodę z sieci wodociągowej – za 1 m³ (odpowiednio o 4,0% i 0,5%) oraz wywóz nieczystości niesegregowanych i segregowanych w budynkach wielorodzinnych – od osoby (odpowiednio o 1,4% i 1,1%). Mniej natomiast płacono za tonę węgla kamiennego (o 1,2%).

W grupie towarów i usług w zakresie transportu w dalszym ciągu (w porównaniu z rokiem poprzednim) obserwowano spadek cen benzyny silnikowej bezołowiowej (95-oktanowej – za 1 l) – o 12,7% oraz oleju napędowego – o 10,7%. Pasażerowie płacili również mniej za przejazd jednorazowy autobusem miejskim – o 0,8%, ale o 0,9% więcej kosztował przejazd w dniu powszednim taksówką osobową.

Spadek cen w ujęciu rocznym dotyczył także niektórych towarów i usług związanych z kulturą, np. za bilet wstępu do kina widzowie płacili o 2,6% mniej niż rok wcześniej.

Wśród pozostałych produktów nieżywnościowych wzrost cen, w porównaniu z sierpniem 2015 r., dotyczył m.in.: odtwarzacza osobistego MP3 z radiem, za który trzeba było zapłacić o 20,4% więcej, półbutów damskich skórzanych na podeszwie nieskórzanej (wzrost o 9,9%), talerza głębokiego porcelanowego, dekorowanego, o średnicy 22-24 cm (wzrost o 8,1%), spodni dziecięcych typu jeans; 6-11 lat (wzrost o 4,4%), półbutów męskich skórzanych na podeszwie nieskórzanej i podkoszulka męskiego bawełnianego, krótki rękaw (wzrost po 4,2%) oraz koszuli męskiej z elanobawełny, długi rękaw (wzrost o 3,1%). Spadek cen dotyczył m.in.: rajstop damskich, cienkich (o 7,0%), kuchni mikrofalowej (o 5,3%) oraz baterii zlewozmywakowej (o 3,7%).

W skali roku odnotowano również wzrost cen pozostałych, objętych badaniem usług. Za strzyżenie włosów męskich trzeba było zapłacić o 6,1% więcej, za wizytę u lekarza specjalisty – o 4,3% więcej, a za naprawę obuwia męskiego (podzelowanie) za 1 parę oraz za oczyszczenie chemiczne garnituru męskiego, 2- częściowego – po 1,8% więcej.

***

ROLNICTWO

Na rynku rolnym województwa łódzkiego w sierpniu 2016 r. przeciętne ceny skupu zbóż (pszenicy i żyta), ziemniaków, żywca wołowego oraz mleka były niższe niż przed rokiem. Wyższe były ceny żywca wieprzowego i drobiowego. Podobnie kształtowały się ceny na targowiskach, gdzie w skali roku odnotowano spadek cen zbóż (żyta, pszenicy i jęczmienia), a wzrost cen ziemniaków jadalnych i żywca wieprzowego. W porównaniu z lipcem 2016 r. wzrosły ceny skupu żywca wieprzowego, drobiowego i mleka krowiego. Spadły natomiast ceny skupu pszenicy, żyta, ziemniaków oraz żywca wołowego. Na targowiskach województwa łódzkiego, w porównaniu z poprzednim miesiącem, zanotowano spadek cen zbóż (pszenicy, żyta i jęczmienia), ziemniaków jadalnych oraz żywca wieprzowego.

W sierpniu br. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa łódzkiego ukształtowała się na poziomie 18,0°C i była wyższa od średniej z lat 1971-2000 o 0,5°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 31,3°C, a minimalna 4,0°C. Odnotowano przeciętnie 10 dni z temperaturą maksymalną powyżej 25°C. Średnia suma opadów atmosferycznych wyniosła 27,5 mm i stanowiła 42% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami wyniosła 8.

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnią arytmetyczną przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych IMiGW w Łodzi, Sulejowie i Wieluniu.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2015 - VIII 2016		VIII 2016		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	VIII 2015 = 100	VII 2016 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	352,1	91,2	21,3	64,5	145,1
w tym:					
pszenica.....	214,6	88,3	13,4	57,7	129,5
żyto	71,8	94,7	3,8	106,7	272,0

^a W okresie VII-VIII 2016 bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

W sierpniu 2016 r. skup zbóż podstawowych był wyższy niż przed miesiącem – łącznie wyniósł 21,3 tys. ton; skup żyta wzrósł ponad 2,5-krotnie, a pszenicy o 29,5%. Natomiast w porównaniu z sierpniem ubiegłego roku rozmiary skupu zbóż podstawowych zmalały o 35,5%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-VIII 2016		VIII 2016		
	w tys. t	I-VIII 2015 =100	w tys. t	VIII 2015 = 100	VII 2016 = 100
Żywiec rzeźny ^b	205,6	117,8	26,8	136,2	111,6
w tym:					
bydło (bez cieląt).....	20,1	83,0	2,6	88,6	106,1
trzoda chlewna.....	92,1	108,3	12,7	110,5	117,5
drób.....	93,3	143,1	11,4	221,2	106,9
Mleko ^c	538754	101,4	65831	95,7	97,4

^a W okresie VII-VIII bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W tysiącach litrów.

W omawianym miesiącu w województwie łódzkim skupiono 26,8 tys. ton żywca rzeźnego tj. o 11,6% więcej niż przed miesiącem i o 36,2% więcej niż przed rokiem. W porównaniu z poprzednim miesiącem więcej skupiono żywca wołowego, wieprzowego i drobiowego. W skali roku wzrosła wielkość skupu drobiu (o 121,2%) oraz trzody chlewniej (o 10,5%), spadła natomiast bydła (o 11,4%). Mleka skupiono o 2,6% mniej niż miesiąc wcześniej i o 4,3% mniej w ujęciu rocznym.

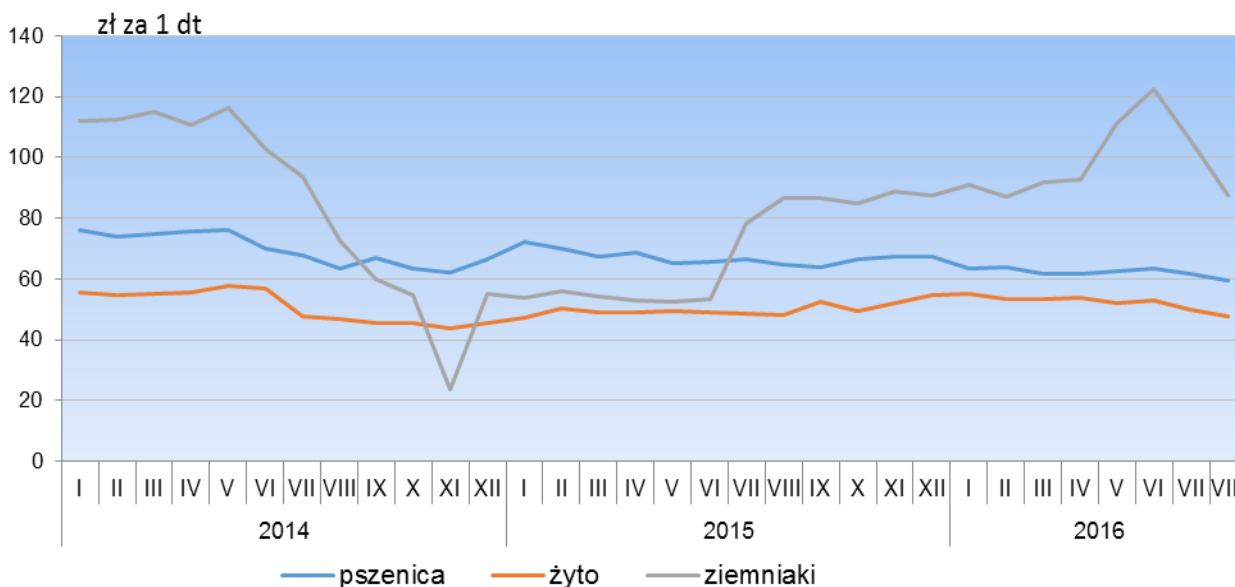
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	VIII 2016			I-VIII 2016		VIII 2016			I-VIII 2016	
	zł	VIII 2015 = 100	VII 2016 = 100	zł	I-VIII 2015 = 100	zł	VIII 2015 = 100	VII 2016 = 100	zł	I-VIII 2015 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica.....	56,12	91,9	94,1	60,26	95,5	.	x	x	.	x
żyto	59,46	92,0	96,2	62,37	92,8	71,27	91,9	97,5	73,90	99,4
Ziemniaki ^b za 1 dt	47,90	99,7	95,8	51,43	105,3	57,33	99,0	94,4	58,32	103,3
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt).....	30,52	67,4	72,2	50,12	110,2	87,41	101,1	83,0	98,61	161,5
trzoda chlewna.....										
drób.....	5,71	99,8	98,5	5,68	95,0	.	x	x	.	x
Zwierzęta gospodarskie za 1 szt.:	5,10	117,4	100,6	4,50	104,4	4,92	126,1	98,2	4,08	107,7
krowa dojna.....	4,19	112,7	102,6	3,64	96,2	.	x	x	.	x
jałówka 1-rocza.....										
prosię na chów.....	.	x	x	.	x	3725,00	112,0	103,5	3673,44	101,6
Mleko za 1 hl.....	.	x	x	.	x	1875,00	119,4	98,7	1718,75	104,1
	95,56	94,6	105,7	95,18	89,2	164,09	108,8	111,1	138,44	91,5
						.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach — jadalne.

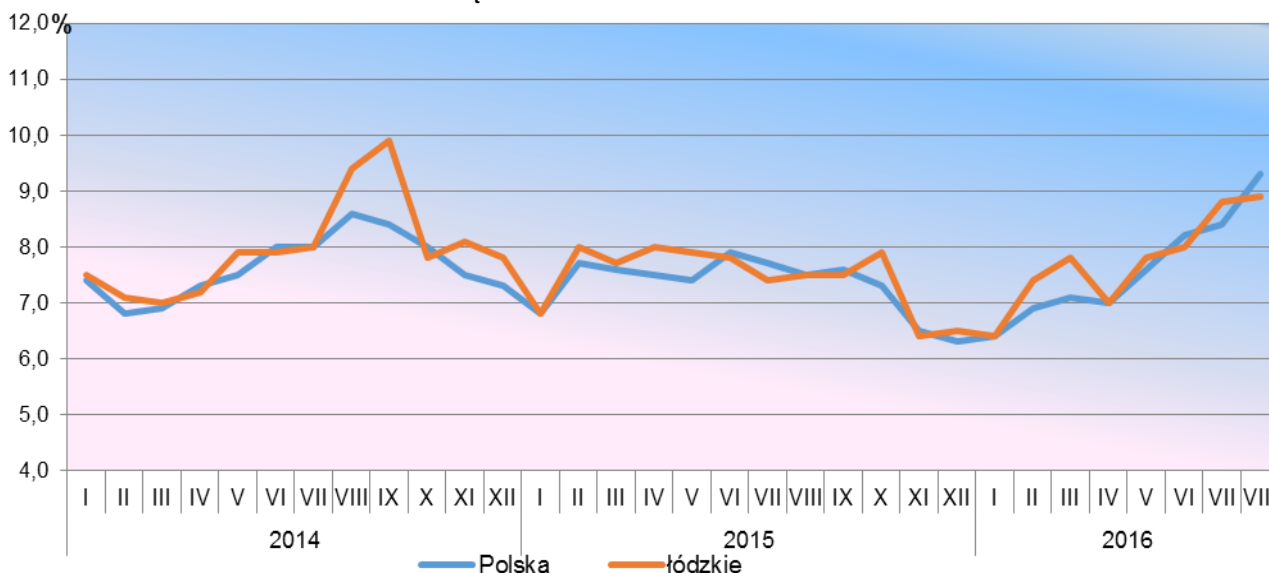
W sierpniu 2016 r. producenci z województwa łódzkiego uzyskali niższe niż przed miesiącem ceny skupu żyta (o 4,2%) oraz pszenicy (o 3,8%). W obrocie targowiskowym odnotowano również spadek cen żyta oraz pszenicy (odpowiednio o 5,6% i 2,5%). W skali roku średnia cena pszenicy w skupie była niższa o 8,0%, a na targowiskach o 8,1%, natomiast średnia cena żyta w skupie spadła o 0,3%, a w obrocie targowiskowym o 1,0%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

W sierpniu br. na targowiskach województwa łódzkiego za 1 dt ziemniaków jadalnych płacono średnio 87,41 zł, co oznacza spadek cen w skali miesiąca o 17,0%, ale wzrost w skali roku o 1,1%.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

W sierpniu 2016 r. w skali miesiąca odnotowano wzrost cen żywca wieprzowego w skupie, ale spadek na targowiskach. W skupie za 1 kg płacono 5,10 zł (o 0,6% więcej), a na targowiskach 4,92 zł (o 1,8% mniej). W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego były wyższe — w skupie o 17,4%, a w obrocie targowiskowym o 26,1%.

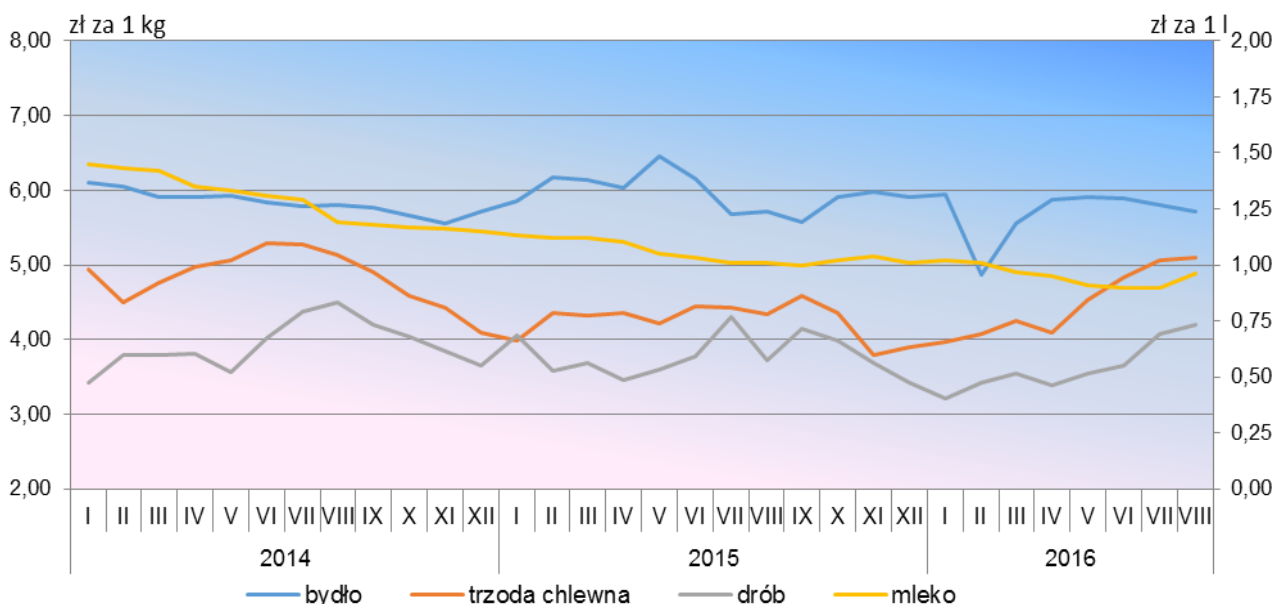
W wyniku spadku targowiskowych cen żyta, w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrosła rentowność produkcji żywca wieprzowego. Cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 8,9 kg żyta na targowiskach, wobec 8,4 kg przed miesiącem (przed rokiem wskaźnik ten wynosił 7,5).

Średnia cena notowana na targowiskach za prosię do dalszego chowu osiągnęła poziom 164,09 zł/szt., co oznacza jej wzrost zarówno w skali miesiąca (o 11,1%), jak i w ujęciu rocznym (o 8,8%).

Średnia cena skupu drobiu ukształtowała się na poziomie 4,19 zł za 1 kg i była wyższa w porównaniu z poprzednim miesiącem o 2,6 %, a w porównaniu z sierpniem 2015 r. — o 12,7%.

Średnia cena skupu mleka w sierpniu br. osiągnęła poziom 95,56 zł/hl i była o 5,7% wyższa od ceny notowanej miesiąc wcześniej, ale 5,4% niższa w skali roku.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Przeciętna cena skupu 1 kg żywca wołowego w sierpniu 2016 r. wyniosła 5,71 zł, tj. o 1,5% mniej niż przed miesiącem i o 0,2% mniej w ujęciu rocznym.

W obrocie targowiskowym przeciętna cena krowy dojnej wzrosła zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym (odpowiednio o 3,5% i 12,0%). Cena jałówki jednorocznej była o 1,3% niższa od notowanej miesiąc wcześniej, ale o 19,4% wyższa w porównaniu z sierpniem ubiegłego roku.

***

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu 2016 r. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 6013,6 mln zł i była (w cenach stałych) o 5,2% wyższa niż w sierpniu 2015 r., a w stosunku do lipca 2016 r. odnotowano jej wzrost o 5,5%.

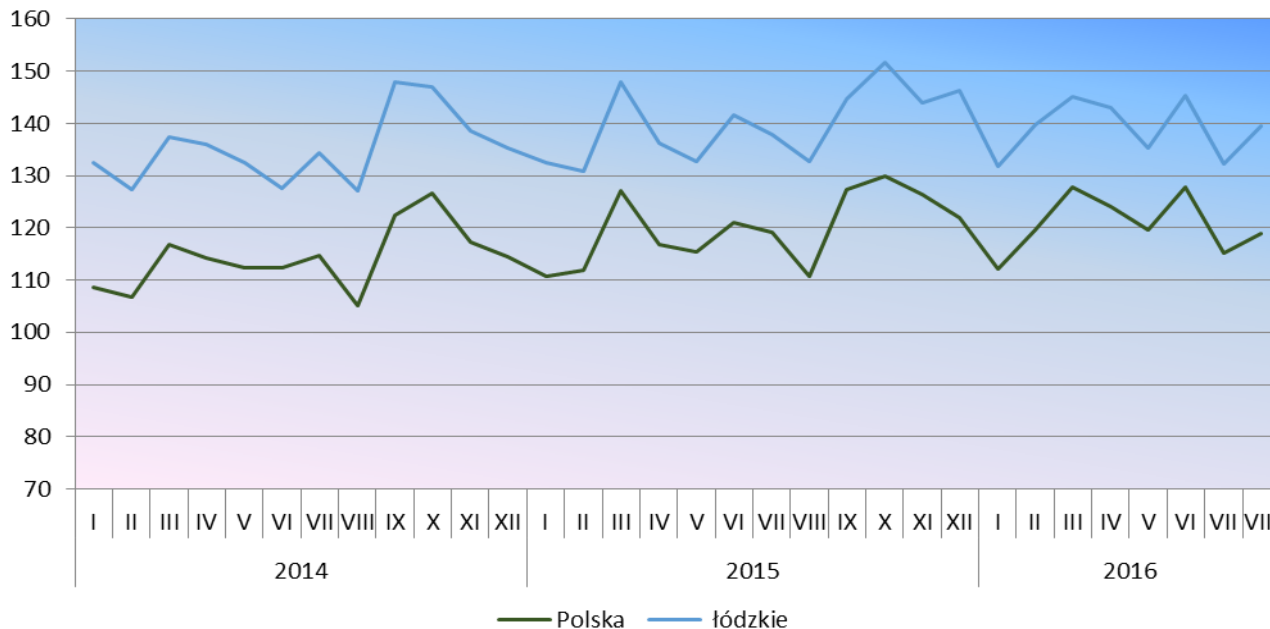
Produkcja sprzedana przetwórstwa przemysłowego, stanowiąca 82,7% produkcji przemysłowej, w porównaniu z sierpniem 2015 r. zwiększyła się o 9,5%, a w stosunku do lipca 2016 r. osiągnęła poziom o 4,2% wyższy.

W sierpniu 2016 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, największy wzrost wartości produkcji sprzedanej odnotowano m.in. w: produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 37,7%), produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (29,7%), produkcji skór i wyrobów skórzanych (o 25,4%), produkcji metali (o 23,8%), produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 20,8%), produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 20,4%) oraz produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 20,0%).

Natomiast najgłębszy spadek odnotowano m.in. w: produkcji napojów (o 19,9%), produkcji wyrobów z metali (o 7,7%), produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 6,1%) oraz produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 3,8%).

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w sierpniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 35,3 tys. zł i była (w cenach stałych) 3,1% wyższa niż przed rokiem, przy wyższym o 2,0% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 2,9%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2016	I-VIII 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach
O g ó ł e m	105,2	98,0	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe.....	109,5	102,3	82,0
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych.....	112,1	105,0	22,4
wyrobów tekstylnych.....	115,2	107,1	3,6
odzieży.....	115,7	110,6	2,9
papieru i wyrobów z papieru.....	120,8	105,8	2,7
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	120,4	115,9	8,6
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych ...	115,4	98,6	6,0
wyrobów z metali.....	92,3	92,9	4,6
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	120,0	115,5	3,2

W okresie styczeń-sierpień br. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 47667,4 mln zł i była (w cenach stałych) o 2,0% niższa niż w analogicznym okresie 2015 r., przy czym w przetwórstwie przemysłowym produkcja wzrosła o 2,3%. Najgłębszy spadek wartości produkcji sprzedanej odnotowano

m.in. w produkcji: urządzeń elektrycznych (o 26,3%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 8,7%), wyrobów z metali (o 7,1%), maszyn i urządzeń (o 4,1%) oraz produkcji napojów (o 2,3%). Wzrost wystąpił m. in. w produkcji: chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 25,8%), skór i wyrobów skórzanych (o 21,6%), pozostałego sprzętu transportowego (o 18,6%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 15,9%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 15,5%) oraz produkcji mebli (o 12,3%).

Wydajność pracy w okresie ośmiu miesięcy br. wyniosła (w cenach bieżących) 280,4 tys. zł i była (w cenach stałych) o 2,2% niższa niż rok wcześniej, przy przeciętnym zatrudnieniu wyższym o 0,2% i wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 2,2%.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w sierpniu 2016 r. wyniosła 545,7 mln zł i była o 10,6% niższa niż w poprzednim miesiącu i o 25,3% niższa w stosunku do sierpnia 2015 r.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w sierpniu br. ukształtowała się na poziomie 31,0 tys. zł, tj. o 20,0% niższym niż przed rokiem, przy niższym o 6,6% poziomie zatrudnienia i przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto wyższym o 2,6%.

W okresie styczeń - sierpień br. produkcja sprzedana budownictwa wyniosła 4355,3 mln zł i była o 12,2% niższa niż przed rokiem. Wydajność pracy w tym okresie ukształtowała się na poziomie 244,3 tys. zł, tj. o 6,9% niższym niż przed rokiem, przy niższym o 5,6% poziomie zatrudnienia i przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto wyższym o 3,8%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w sierpniu 2016 r. ukształtowała się na poziomie 315,8 mln zł i stanowiła 57,9% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa (przed rokiem 55,7%). W stosunku do poprzedniego miesiąca produkcja budowlano-montażowa była niższa o 13,5%, a w odniesieniu do sierpnia 2015 r. odnotowano jej spadek 22,4%.

W stosunku do sierpnia 2015 r. spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 49,9%) oraz wykonujące głównie roboty związane ze wznoszeniem budynków (o 23,5%). Wzrost natomiast dotyczył przedsiębiorstw wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 38,4%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	VIII 2016	I-VIII 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach
O g ó ł e m	77,6	90,0	100,0
Budowa budynków	76,5	95,6	49,9
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	50,1	59,4	20,9
Roboty budowlane specjalistyczne	138,4	123,0	29,2

W okresie styczeń-sierpień br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 2502,6 mln zł, tj. o 10,0% niższym niż przed rokiem. Spadek produkcji budowlano-montażowej wykazały przedsiębiorstwa zajmujące się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 40,6%) oraz podmioty, których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków (o 4,4%). Wzrost natomiast odnotowały podmioty wykonujące roboty budowlane specjalistyczne (o 23,0%).

***

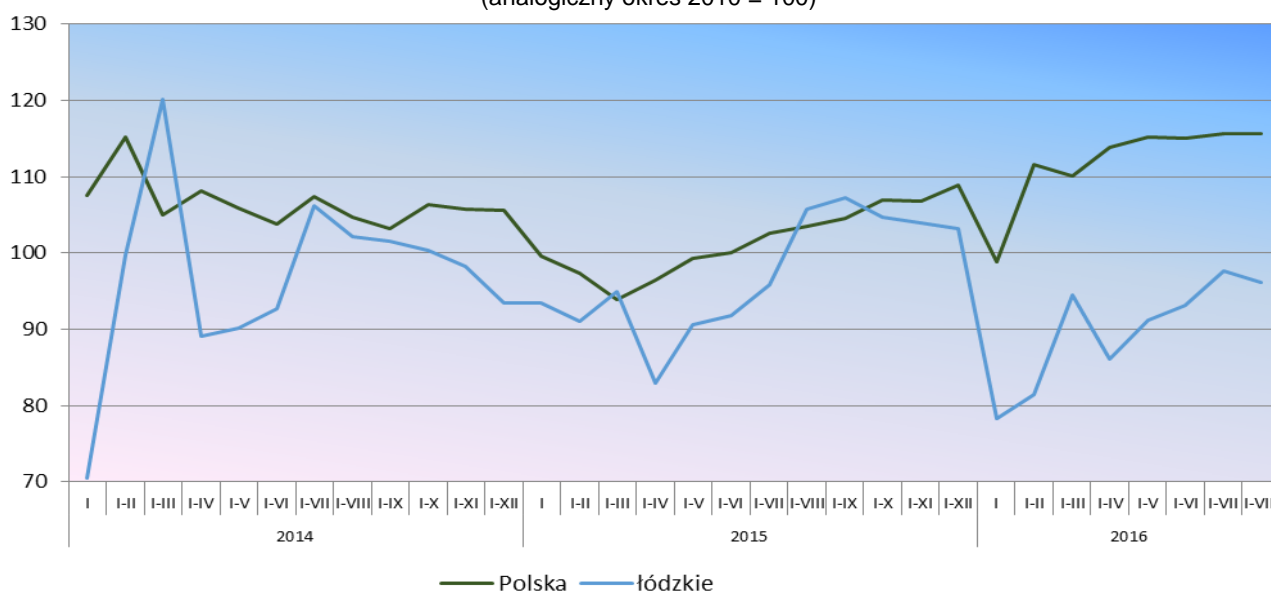
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W sierpniu 2016 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r., liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, wzrosła o 18,3%. Natomiast zmniejszyła się zarówno liczba mieszkań przekazanych do użytkowania (o ponad połowę), jak i rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych (o 10,5%).

Według wstępnych danych² w sierpniu 2016 r. **przekazano do użytkowania** 402 mieszkania, tj. o 466 mniej niż przed rokiem. W porównaniu z sierpniem 2015 r. znaczący spadek liczby zrealizowanych inwestycji odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 71 mieszkań wobec 473 rok wcześniej (o 85,0% mniej). W budownictwie indywidualnym przekazano 331 mieszkań wobec 362 przed rokiem (o 8,6% mniej).

W analizowanym miesiącu przekazano mieszkania jedynie w ramach dwóch form budownictwa, wśród których zdecydowaną większość (82,3%) stanowiły lokale przekazane przez inwestorów indywidualnych (przed rokiem 41,7%). Udział mieszkań przekazanych przez deweloperów ukształtował się na poziomie pozostałych 17,7% (rok wcześniej 54,5%). Zakończone inwestycje mieszkaniowe w województwie łódzkim w sierpniu 2016 r. stanowiły 3,3% ogółu tego typu inwestycji w kraju.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA
(analogiczny okres 2010 = 100)

W okresie styczeń-sierpień oddano do użytkowania 3945 mieszkań, tj. o 9,2% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Spadek liczby zrealizowanych inwestycji dotyczył zarówno budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (o 28,1% mniej), jak i budownictwa indywidualnego (o 3,1% mniej). Ponadto w omawianym okresie oddano 27 mieszkań spółdzielczych (46 w analogicznym okresie roku poprzedniego) oraz 76 mieszkań komunalnych (8 rok wcześniej).

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Łodzi (845), w powiecie zgierskim (452), pabianickim (323) oraz tomaszowskim (247), natomiast najmniej w powiecie łęczyckim (34), w Skierniewicach (41), w Piotrkowie Trybunalskim (45) oraz w powiecie poddębickim (60).

² Dane meldunkowe mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–sierpień 2016 r. kształtowała się następująco:

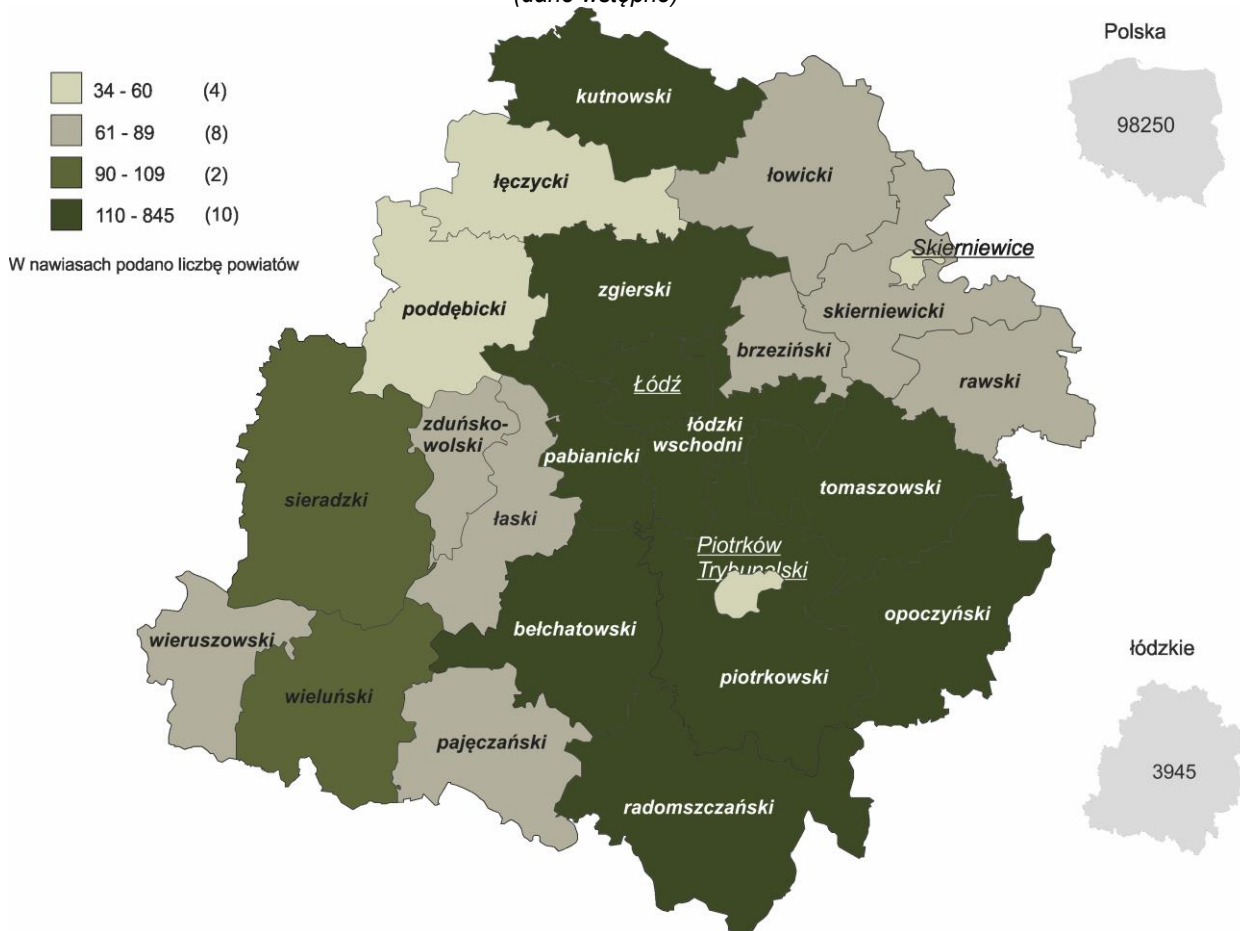
Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-VIII 2015 = 100	
O g ó ł e m	3945	100,0	90,8	120,8
Indywidualne	3165	80,2	96,9	135,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	677	17,2	71,9	63,0
Spółdzielcze	27	0,7	58,7	50,1
Komunalne	76	1,9	10 razy	42,8

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-sierpień 2016 r. wyniosła 120,8 m² i była o 3,7 m² większa niż przed rokiem. Największe przeciętnie mieszkania wybudowali inwestorzy indywidualni (135,7 m² wobec 134,9 m² w roku poprzednim).

Mieszkania o największej powierzchni użytkowej powstały w powiatach: brzezińskim (159,8 m²), łódzkim wschodnim (157,4 m²), sieradzkim (152,5 m²) oraz łęczyckim (152,4 m²). Najmniejsze przeciętne mieszkania wybudowano w: Łodzi (91,8 m²), powiecie tomaszowskim (100,5 m²), kutnowskim (107,0 m²) oraz zgierskim (116,6 m²).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ-SIERPIEŃ 2016 R.

(dane wstępne)

W sierpniu 2016 r. liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym wyniosła 846 tj., 18,3% więcej niż przed rokiem. Dotyczyły one

głównie mieszkań budowanych w ramach budownictwa indywidualnego – 62,9% ogółu (rok wcześniej – 70,3%) oraz mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem – 30,9% (w sierpniu 2015 r. – 27,1%).

W okresie ośmiu miesięcy 2016 r. wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, na budowę 6690 mieszkań (wobec 4664 rok wcześniej), wśród których 62,3% należało do inwestorów indywidualnych (80,9% przed rokiem), a 33,1% do deweloperów (17,4% w analogicznym okresie 2015 r.).

Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto w **okresie styczeń–sierpień 2016 r.** kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-VIII 2015 = =100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-VIII 2015= = 100
O g ó ł e m.....	6690	100,0	143,4	5028	100,0	107,8
Indywidualne	4170	62,3	110,6	3834	76,2	114,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2212	33,1	272,7	1186	23,6	96,2
Spółdzielcze	21	0,3	x	-	-	x
Komunalne	287	4,3	354,3	8	0,2	16,0

W sierpniu 2016 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r., liczba **rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych** zmalała o 10,5% do poziomu 622. Zdecydowana większość rozpoczętych inwestycji dotyczyła inwestorów indywidualnych – 91,6% (przed rokiem 66,0%), 8,4% inwestycji rozpoczęto w ramach budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (31,4% rok wcześniej).

W okresie styczeń–sierpień 2016 r. rozpoczęto 5028 inwestycji mieszkaniowych (o 7,8% więcej niż przed rokiem) prowadzonych w ramach trzech form budownictwa. Przeważały mieszkania rozpoczęte przez inwestorów indywidualnych – 76,2% wszystkich inwestycji realizowanych na terenie województwa (w analogicznym okresie 2015 r. – 71,9%). Udział deweloperów ukształtował się na poziomie 23,6% (rok wcześniej – 26,4%).

***

RYNEK WEWNĘTRZNY

W sierpniu br., w ujęciu rocznym, odnotowano wzrost - o 9,6% (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (wobec wzrostu przed rokiem o 7,1%).

W porównaniu z sierpniem 2015 r. wzrost sprzedaży detalicznej (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) odnotowano m. in. w grupach: „meble, rtv, agd” (o 24,2%), „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 20,7%) oraz „sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych” (o 12,5%). Najgłębszy spadek wykazały podmioty zaklasyfikowane do grup: „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 32,8%), „włókno, odzież, obuwie” (o 6,9%), „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 5,7%) oraz „pozostałe” (o 4,0%).

W stosunku do lipca 2016 r. sprzedaż detaliczna wzrosła o 1,3%. Największy wzrost dotyczył grup: „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 18,5%), „paliwa stałe, ciekłe

i gazowe” (o 11,8%) oraz „pozostałe” (o 8,2%). Najgłębszy spadek natomiast zanotowały przedsiębiorstwa z grup: „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 12,0%), „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 6,8%) oraz „włókno, odzież, obuwie (o 3,9%).

W okresie styczeń-sierpień 2016 r. sprzedaż detaliczna była o 6,4% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Największy wzrost wystąpił w grupowaniach: „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 28,5%), „meble, rtv, agd” (o 28,1%) oraz „sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych” (o 11,5%). Najgłębszy spadek zanotowały przedsiębiorstwa z grup: „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 37,5%), „włókno, odzież, obuwie” (16,4%), „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 14,2%) oraz „pozostałe” (o 11,3%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2016	I-VIII 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m^a	109,6	106,4	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	120,7	128,5	10,7
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	94,3	85,8	6,2
Sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	112,5	111,5	7,7
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	67,2	62,5	0,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	105,5	99,5	7,5
Włókno, odzież, obuwie	93,1	83,6	3,6
Meble, rtv, agd	124,2	128,1	1,6
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	95,4	101,5	3,1
Pozostałe ^b	96,0	88,7	7,7

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem. ^b Nie obejmuje sprzedaży detalicznej prowadzonej przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w sierpniu 2016 r. była nieznacznie (o 0,1%) wyższa niż przed rokiem, ale o 1,7% niższa w odniesieniu do poprzedniego miesiąca. W okresie styczeń - sierpień br. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zmniejszyła się o 0,4% w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku.

***

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2015 r. b – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność (stan w końcu okresu)	a	.	.	.	.	.	2498240	.	.	.	.	.	2493603
	b	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a													
(w tys. osób)	a	316,9	317,1	318,3	318,7	319,6	317,7	318,8	321,4	321,4	321,6	322,0	322,1
	b	325,8	326,3	327,4	327,8	328,0	329,1	329,5	328,0				
poprzedni miesiąc=100	a	100,8	100,1	100,4	100,1	100,3	99,4	100,4	100,8	100,0	100,1	100,1	100,0
	b	101,2	100,2	100,3	100,1	100,1	100,3	100,1	99,5				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,6	101,8	101,3	101,6	102,0	101,0	101,3	101,8	101,7	101,7	102,0	102,4
	b	102,8	102,9	102,9	102,9	102,6	103,6	103,4	102,1				
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)	a	132,3	133,4	131,1	127,2	122,6	117,9	114,6	111,8	109,3	106,9	107,3	109,5
w tys. osób	b	114,9	116,0	112,9	107,3	103,4	99,0	96,4	94,9				
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	a	12,3	12,4	12,2	11,8	11,5	11,1	10,8	10,6	10,3	10,1	10,1	10,3
	b	10,7	10,8	10,5	10,1	9,7	9,3	9,1	9,0				
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	a	4207	5472	7134	7484	8169	7680	8802	8040	8890	7827	6213	5497
	b	4834	8690	8734	8802	9093	10321	9273	10189				
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy	a	45	43	28	24	21	20	18	16	16	19	21	33
(stan w końcu okresu)	b	35	23	22	20	16	14	15	12				
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze													
przedsiębiorstw ^a (w zł)	a	3658,16	3527,20	3855,20	3621,88	3568,70	3607,49	3747,97	3670,40	3655,71	3675,19	3883,63	4264,90
	b	3878,98	3663,85	3869,67	3805,49	3711,79	3798,52	3878,02	3829,25				
poprzedni miesiąc=100	a	90,3	96,4	109,3	94,0	98,5	101,1	103,9	97,9	99,6	100,5	105,7	109,8
	b	91,0	94,5	105,6	98,3	97,5	102,3	102,1	98,7				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	102,5	104,1	108,5	103,4	103,5	104,1	103,4	103,5	103,7	104,3	105,2	105,3
	b	106,0	103,9	100,4	105,1	104,0	105,3	103,5	104,3				
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku=100	a	.	.	98,0	.	.	98,7	.	.	99,1	.	.	99,4
	b	.	.	99,1	.	.	99,1	.	.				

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2015 r. b – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: (dok.) skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc=100	a	105,2	95,6	95,9	109,2	90,0	98,8	100,8	99,3	100,8	100,1	103,6	100,1
	b	100,1	96,8	97,4	99,8	101,8	100,5	96,8	94,1				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	95,4	93,6	88,7	95,0	84,4	88,7	98,7	101,9	101,7	102,5	108,1	98,2
	b	93,5	94,6	96,1	87,8	99,3	101,0	96,9	91,9				
skupu żywca rzeźnego wołowego:													
poprzedni miesiąc=100	a	102,7	105,3	99,5	98,3	109,0	95,3	92,1	101,0	97,5	105,8	101,4	98,9
	b	100,7	81,7	114,3	105,4	100,8	99,5	98,5	98,5				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	96,0	102,0	104,1	102,2	106,9	105,3	98,0	98,6	96,7	104,2	107,4	103,6
	b	101,6	78,9	90,6	97,2	91,6	95,7	102,3	99,8				
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc=100	a	97,3	109,1	99,5	100,4	83,0	105,6	99,9	98,0	105,4	95,2	87,0	102,7
	b	101,7	103,0	98,2	96,5	110,8	106,3	105,5	100,6				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	80,9	97,0	91,0	87,4	96,7	83,9	84,1	84,7	93,4	95,0	85,7	95,1
	b	99,3	93,8	98,2	94,3	108,0	108,8	114,4	117,4				
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	a	6,8	8,0	7,7	8,0	7,9	7,8	7,4	7,5	7,5	7,9	6,4	6,5
	b	6,4	7,4	7,8	7,0	7,8	8,0	8,4	8,9				
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc=100	a	97,8	98,8	113,0	92,1	97,5	106,7	97,4	96,3	108,8	104,4	95,0	101,3
	b	90,0	105,9	104,0	98,4	94,9	107,9	91,0	105,5				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	97,3	102,7	107,5	100,2	100,3	110,9	102,7	104,5	97,7	102,7	104,0	108,0
	b	99,4	106,8	98,3	104,9	102,3	103,1	95,9	105,2				
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	a	45,0	90,3	114,0	124,0	106,2	126,3	96,2	101,5	111,4	112,8	81,4	141,7
	b	32,7	119,3	130,7	97,1	107,8	118,3	98,1	86,5				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	145,3	100,0	76,4	111,6	103,7	127,0	118,2	120,9	89,8	114,7	102,5	109,0
	b	79,2	104,6	119,9	93,9	95,3	89,3	91,1	77,6				

a ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2015 r. b – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	568	1028	1500	2097	2569	3013	3475	4343	4909	5437	6019	7150
	b	492	954	1477	2174	2586	3058	3541	3945				
analogiczny okres poprzedniego roku=100	a	132,4	91,3	80,0	93,2	100,4	99,0	90,0	103,4	105,3	104,1	105,3	110,2
	b	83,8	89,5	98,3	102,3	100,4	101,4	101,9	90,8				
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	a	80,7	96,9	112,3	101,8	102,5	96,8	105,0	96,9	101,8	101,8	101,2	115,3
	b	77,0	102,2	111,5	103,6	97,2	104,5	97,0	101,3				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	106,2	99,1	104,5	101,0	109,0	108,0	108,4	107,1	107,2	105,7	116,1	109,2
	b	104,2	109,8	109,1	111,0	105,2	113,6	104,8	109,6				
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b													
brutto ^c (w %)	a	.	.	7,6	.	.	8,1	.	.	-2,5	.	.	0,3
	b	.	.	7,5	.	.	.	.	.	.	.	.	.
netto ^d (w %)	a	.	.	6,2	.	.	6,9	.	.	-1,8	.	.	0,6
	b	.	.	6,2	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Nakłady inwestycyjne ^{be} (w mln. zł; ceny bieżące)													
	a	.	.	1811,6	.	.	4050,2	.	.	6650,6	.	.	10692,5
	b	.	.	2136,0	.	.	.	.	.	.	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku =100	a	.	.	151,7	.	.	135,7	.	.	131,6	.	.	128,9
(ceny bieżące)	b	.	.	117,9	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Przewozy ładunków ^a w tys. ton													
	a	725,3	736,2	825,6	772,9	749,6	803,0	754,0	816,3	785,4	800,4	810,8	739,6
	b	828,3	638,3	712,9	768,3	797,6	868,6	778,2	801,9				
Podmioty gospodarki narodowej ^f (stan w końcu okresu)													
	a	239109	239148	238934	239180	239563	240123	240672	241124	241509	242034	241768	241462
	b	241302	241595	241882	242229	242768	241998	242191	242366				
w tym spółki handlowe	a	18599	18735	18870	18987	19131	19258	19380	19495	19626	19757	19903	20084
	b	20196	20369	20511	20666	20802	20944	21073	21207				
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	a	3170	3173	3179	3198	3209	3223	3236	3243	3260	3267	3280	3288
	b	3298	3307	3316	3327	3339	3359	3359	3373				

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Dane prezentowane są narastająco. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.*